

Klager fra Halling i 1894 over skolebørn fra Hou.....

Sognerådsprotokoller fra Gosmer Halling Sogn 1841 - 1925

Den 20. juli 1894 modtog sognerådet en klage fra læreren i Halling, at der skulle gøres noget i Halling skole, da der var alt for mange børn til at han kunne give dem tilstrækkelig undervisning.

Sognerådet svarede tilbage: "At Halling Skole ikke var oppe på det anbefalede antal børn, og da der ikke var klager fra beboerne, var det ikke et tilstrækkeligt grundlag til at foretage noget videre foreløbig". (Nøjagtigt som det ville have lydt i dag)

Den 1. februar 1895 modtog sognerådet igen en klage, en anmodning fra beboerne i Halling om at få bygget en folkeskole i Hou. (Tålmodigheden med Hou-børnene var åbenbart opbrugt, de skulle blive nede i Hou).

Sognerådet udnævned 2 sognerådsmedlemmer Thomas Frandsen og Anders Joh. Rasmussen til at tage til Provsten og søge oplysninger om sagen.

Efter klagen fra Hallings beboere, besluttede sognerådet at bygge den første folkeskole i Hou i 1895.

I Hou havde fiskerne oprettet en privatskole, men alle havde måske ikke råd til at gå i en privatskole og dengang som nu blev ballademagerne sikkert også smidt ud, og de måtte søge til den nærmeste folkeskole, og det var Halling Skole. På det tidspunkt var der i Gosmer Halling Sogn en skole i Fensten, i Gosmer og i Halling. *Det var byerne dengang. Hvor utroligt det lyder i dag.*

I 1839 blev det først hus bygget i Hou og blev brugt af de fiskere, som fangede fisk til Rathlousdal Gods. Hous første beboer Rasmus Andersen Færgemann bosatte sig i Hou i 1841, men der kom snart flere til. Det gode fiskevand trak folk til, og Hous befolkning voksede og voksede og folk dengang fik mange børn ofte 10-15 stykker. I 1890'erne pressede de mange børn i Hou skolesystemet i Halling Skole, og Sognerådet besluttede derfor at bygge en

folkeskole i Hou i 1895. Fiskerbørnene fra Hou var ikke populære udenfor Hou. De var berygtede, fordi de var uopdragne og nogle slagsbrødre. De var årsagen til, at børnene fra Hou i mange mange år efter havde et dårligt ry.

Bevilgedes.
Der bestemtes at lade opføre en ny Skolebygning i Hou
uden Lærerindeskole.
Samtidig blev der gjort Overslag over Lov til en
gift Lære, der blev foreslaet 35 Rd Bygg, 6 Rd Peng, in
6 Fr Fre til Skoleus og eget Brüg Peng 250 Kr,
Skolepeng 50 Kr og indtil Halling Skolalærerebede
kommer under Varsaus ansættes Offer til 100 Kr
fri Bolig og Hæve.
Det overdroges Formanden og Jakob Eriksen at iunderbrunde
med Hofjægermesteren om en Byggeplads. Mødet sluttes
Jakob Eriksen. Jens Jensen. Martin Pedersen. Anden J. Rasmussen
Anden Rasmussen. Nils Thomsen. Thomas Thomsen

Kopi af sognerådsprotokollen fra den 23.4.1895, hvor sognerådet besluttede, at der skulle opføres en skole i Hou. Og Sognerådsformanden og Jacob Eriksen fik til opgave at tale med Hofjægermesteren om en byggeplads! Skolen skulle være uden lærerindeskole, der skulle kun ansættes en lærer. Man kan også læse at lønnen til en gift lærer blev udbetalt i både naturalier og penge.

Den 26. september 1895 åbnede sognerådet håndværkertilbuddene på Hou Skole, og man kan læse at Thomas N. Thomsen fra Boulstrup var lavest bydende med 2650 kr., men hvis der ikke fandtes vand på pladsen, måtte der tillægges kr. 50.

Den 5. maj 1896 stod Hou Skole færdig, og det samlede sogneråd gennemgik bygningen med entreprenøren. De godkendte bygningen og skolen tages i brug.

Børnenes skolegang fyldte meget på Sognerådsmøderne. Selvom der kun er noteret en enkel linje i protokollen, hvor der står, at skolerne er blevet diskuteret, så er man ikke i tvivl om, at børnenes undervisning lå sognerødderne meget på sinde. For i sidste halvdel af 1890'erne blev der også bygget nye skoler i Fensten, Gosmer og Halling.

Hvem skulle ha' troet, at det var dem fra Halling, der var skyld i, at vi fik en skole i Hou. Selvom det er mange år siden, vil jeg gerne kvitterer for dette og sige mange tak.

Hou Lokalhistoriske Arkiv

Gunhild Hoe

10.6.2018